

Trage Wegen

Een campagne van
beweging.net

Inleiding

Uit verschillende **meerjarenplannen** blijkt dat men in veel gemeenten wakker ligt van **mobiliteit**. **Verkeersveiligheid van wandelaars en fietsers** is één van de grote bekommernissen. Trage wegen kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

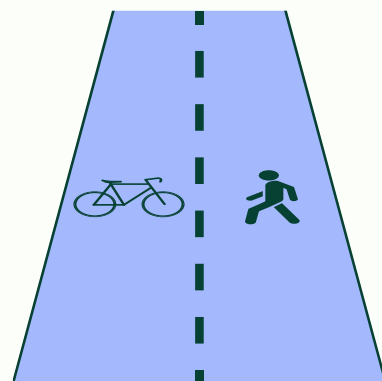
Beweging.net beschikt over een **actiemodel** om deze in de kijker te zetten. Met dit model willen we vrijwilligers aanzetten tot **sensibilisering omtrent de trage wegen in zijn of haar gemeente**. Een ideaal moment om uit te breken is de week van de mobiliteit (september) of het weekend van de trage weg (oktober).

Met dit **stappenplan** helpen we jullie graag op weg. Je ontdekt in 10 stappen hoe je zelf als vrijwilliger aan de slag kan gaan, en welk materiaal we voorzien om actie te voeren.

Wat is een trage weg?

Trage wegen zijn paden of wegen die bestemd zijn voor **niet-gemotoriseerd verkeer**. **Wandelaars, fietsers en ruiters** zijn de belangrijkste gebruikers.

Je vindt ze overal: op het platteland, in een dorpskern of verkaveling, zelfs in de stad. Verhard of onverhard, breed of smal: **een trage weg kan alle vormen aannemen**. Of een weg traag is, hangt dus uitsluitend af van de gebruikers.

Ons land ligt bezaaid met trage wegen. Samen vormen al die veldwegen, kerkwegels, jaagpaden, vroegere treinbeddingen, holle wegen, bospaden en doorsteekjes een **dicht netwerk** waar **zachte weggebruikers** graag fietsen en wandelen. De ene trage weg ligt er op dit moment beter bij dan de andere. Belangrijk is dat deze goed **toegankelijk** zijn, maar zeker ook **gekend** zijn onder de inwoners van een gemeente.

Actieplan

Hieronder vind je **verschillende stappen** die je als vrijwilligersgroep of bewegingspunt kan ondernemen, genummerd van 1 tot 10. Groepen die hier **uitgebreid** rond willen werken kunnen verschillende stappen doorlopen, maar je kan ook kiezen voor een **kleinschaligere actie**. Afhankelijk van hoe jouw gemeente ervoor staat, welke info reeds verzameld werd of hoeveel energie je er kan insteken, **kies je zelf waar je instapt of uitstapt**.

1 Inventariseer

De eerste stap is om een duidelijk zicht te krijgen op de trage wegen in jouw gemeente. Er zijn enkele mogelijkheden:

Inventaris is beschikbaar bij de gemeente

Sinds 2019 werd deze bevoegdheid overgedragen van de provincie naar de **lokale overheid**. Sommige gemeenten gingen hiermee aan de slag en maakten een **inventaris of kaart voor hun eigen grondgebied**. **Informeer bij jouw lokale overheid** of dit het geval is.

Inventaris is beschikbaar bij lokale actiegroepen

In heel wat gemeenten zijn **lokale actiegroepen actief rond trage wegen**. Zij beschikken ongetwijfeld over een inventaris of zijn al met acties bezig. **Leg contact met deze organisaties** en ga de samenwerking aan. Betrek deze organisaties in het verder verloop van het stappenplan.

Inventaris is niet beschikbaar

Waar er nog geen inventaris is, zal je **zelf op zoek moeten naar de trage wegen in jouw gemeente**. Dit wordt ongetwijfeld boeiend en leerrijk.

Via de Atlas der Buurtwegen op www.geopunt.be kan je op een historische kaart de gekende trage wegen terugvinden.

Daarnaast bestaat er de website: www.tragewegen.be waarmee je aan de slag kunt.

2 Zoek medestanders

Ga in je gemeente op zoek naar **medestanders** voor dit project. Als er al een **actiegroep** is, kan dit een goede partner zijn. Vergeet ook niet de **partnerorganisaties** mee te betrekken in dit project. **Natuurverenigingen en mobiliteitsorganisaties** zullen maar al te graag samenwerken rond dit project. Probeer ook **de stad of gemeente** van in het begin mee te krijgen in dit project. Het is hun bevoegdheid en als jullie al een deel van het werk doen, is dit **voor iedereen een win-win situatie**.

3 Controleer te velde

Ga effectief **op zoek met de kaart in de hand naar de trage wegen** in jouw gemeente. Sommige zal je vlot terugvinden en bestaan nog steeds. Andere zullen verdwenen zijn, zijn verlegd, zijn ontoegankelijk of afgesloten.. Dus: **maak een beschrijving van de toestand van de trage wegen in jouw gemeente**. Verdeel de taken en spreek af wie welke weg zal bekijken.

4 Actie en sensibilisering

Breng het bestaan van trage wegen in jouw gemeente en hun toestand onder de **publieke aandacht** op de **Dag van de Trage Weg**.

www.dagvandetrageweg.be

Welk **campagnemateriaal** wij voorzien om actie te voeren ontdek je op de volgende pagina!

Beschikbaar materiaal om actie te voeren

Verkeersbord om het bestaan van de trage weg aan te duiden

Verkeersbord om actie te voeren voor een nieuwe trage weg

Verkeersbord om op te roepen om de toestand van een trage weg te verbeteren

Andere actiemodellen

Organiseer een **persactie** om jullie actie onder de aandacht te brengen.

Organiseer een **wandeling langs trage wegen**. Je kan hiervoor een beroep doen op Pasar of op digitale apps (zoals bv. RouteYou) om deze uit te stippelen en online aan te bieden.

5 Wegen op beleid

Stel een **dossier** samen op basis van de inventaris en de controle te velde. Ga op basis hiervan **het gesprek aan met het lokale bestuur**.

Welke trage wegen kunnen opnieuw geopend worden? Waar is onderhoud nodig om de toegankelijkheid te verbeteren? Waar kan eventueel een trage weg verlegd worden zodat hij weer kan opengemaakt worden?

Betrek hierin de eigen bewegingsmandatarissen ten volle en laat hen dit dossier naar zich toe trekken.

6 Uitpakken met realisaties – Blijven aandringen

Indien er **verwezenlijkingen** gebeuren dankzij jullie actie en inzet van de gemeente... **pak hiermee uit!** Dit is een stap die niet mag vergeten worden.

Indien er weinig beweegt op basis van jullie actie en dossier, **blijf aandringen** en op dezelfde nagel kloppen. De aanhouder wint!

7 Uitbreiding

Wie de smaak te pakken heeft kan hier nog verder in gaan...

Historische link

Bijna alle trage wegen hebben **historische roots**. De geschiedenis van sommige veld- of kerkwegels gaat terug tot in de Romeinse tijd!

Het zijn relictten die getuigen van oude verbindingen tussen dorpskernen (kerkwegels), van vroegere doorgangen voor landbouwers (karrensporen), van wegen die werden gebruikt om boten voort te slepen (jaag- en dijkpaden op oeverstroken) of van verdwenen trein- en tramverbindingen.

Trage wegen **vertellen heel wat over de eigenheid van een dorp of een streek**. Ze zijn vaak **erfgoed** waarover heel wat anekdotes en legendes bestaan. Denk maar aan de smokkel- en molenpaadjes. Breng deze historische link onder de aandacht.

Naamgeving

Trage wegen zijn genummerd. Het kan leuk zijn om **zelf namen te bedenken en deze voor te leggen aan de straatnamencommissie** van je eigen stad of gemeente. Mogelijks gaan ze hierop in en komt er wel een **officieel naambordje**.

Toegankelijkheid

Trage wegen kunnen toegankelijk zijn voor wandelaars en fietsers maar daarom zijn ze het nog niet voor **rolstoelgebruikers of mensen met beperkte mobiliteit**. Zijn er Trage Wegen die met enige **aanpassingen** ook voor deze mensen bruikbaar worden? Bekijk dit even en **stel de vraag aan de gemeente**. Ongetwijfeld vind je ook hiervoor medestanders bij bijvoorbeeld **Samana, OKRA of andere organisaties** die hiermee bezig zijn.

8

Opvolging

Het is belangrijk om een dergelijk **dossier te blijven opvolgen** en om de zoveel jaar de trage wegen **opnieuw te gaan afwandelen** en de staat te gaan herbekijken. Zijn ze intussen niet overwoekerd, opnieuw afgesloten, ingenomen...? Maak **regelmatig een nieuwe stand van zaken** op en communiceer dit met de gemeente.

Bepleit bij de gemeente om **in de begroting een jaarlijks budget** te voorzien voor het onderhoud van trage wegen op hun grondgebied. Volg dit ook op als het effectief gebeurt.

9

Communiceer

Zorg voor een **duidelijke, heldere en regelmatige communicatie over het project** en de voortgang. Niets zo jammer als een mooi project met veel engagement, waarover niets geweten is.

Gebruik bestaande **sociale media** (of maak een eigen facebookpagina) en vooral **contacteer de pers** op geregelde tijdstippen, stuur persartikels en foto's...

10 Netwerk

In Vlaanderen bestaat de **vzw Trage Wegen**, die de expert is rond dit thema. Volg het nieuws op de site, schrijf je in voor de nieuwsbrieven..

Organiseer **jaarlijks een actie of wandeling** naar aanleiding van de **Dag van de Trage wegen**.

Scan de QR-code om een kijkje te nemen op www.tragewegen.be →

Hou contact met andere gemeenten of bewegingspunten die hierrond bezig zijn. Informeer elkaar en wissel goede voorbeelden en acties uit.